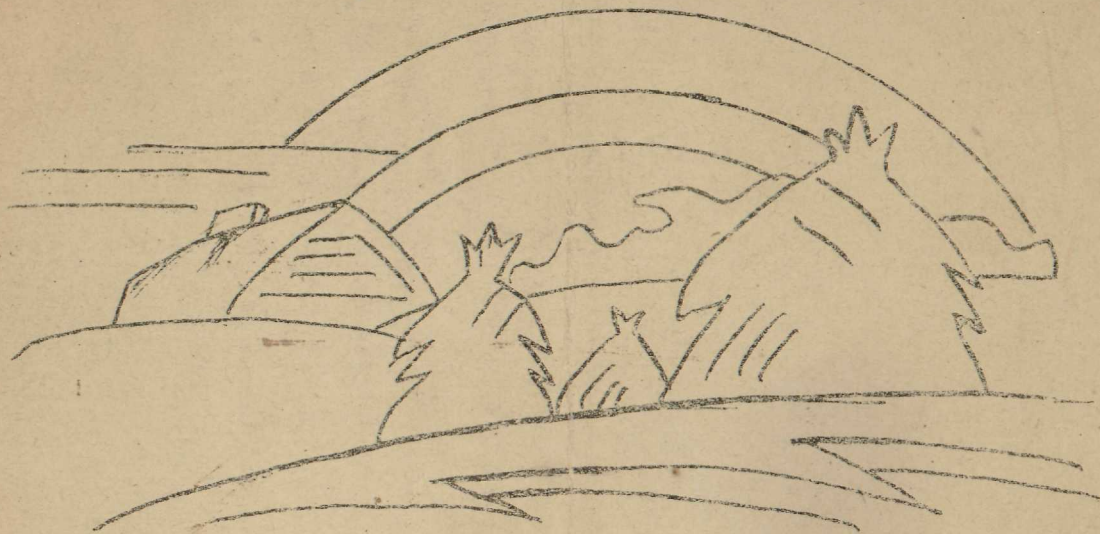

Aj. I 830

MAASOOL

NR. 1.

JÓULUK. 1938.

Saateks.

Avalikku arvamist modernus elus kujundab kirjandus. Meil nooril peab olema ka oma avalik arvamine. Meil ei tarvitse sugugi elule lähtuda samadest postioonidest, millised olid amased vanemale generatsioonile, me isadele-emadele-minevikus. Püüame olla ka pisut iseseisvad.

Et anda võimalust, meile maanoorile emast väljendada avalikult, selleks angi meile tarvis oma iseseisvat ajakirjandust, kus võime avaldada omi mõtteid ja saare.

Käesolev üritus, mis kajastab meie mõtteid ja mis ühtlasi ka meid seob, ei ole mitte bastein üritus, vaid algab taas uusti ilmumist. Kahjuks peab ütleva, et ainsase numbri ilmumisest saadik on möödunud nii pikk aeg, et kipub nagu ununenud me kord käibel oleid häälkandja alevasole. Kes on selles süüdi? Loomulikult meie ise. Meil nooril on tahet ja elujõude külluses, tarvis ainult rakendada see tööle käesolevas häälkandjas.

Linnaüks „Maasoolale“ tihti väga passiivset kaastööd. Loodan, et see ei kordu tulevikus. Meil enestel on puhtlik, kui „Maasool“ peab sisuvähesuse ja kehvuse all, sest ta levineb ka väljaspoolse meid ringkonda. Kui ta on vilts ja sisukehv, mida müeldakse siis meist enestest, kes me oleme kirjans „Maasoolale“

Iluidug, igalüks pole suuteline looma mõnd kunstipärast romaani või novelli, kuid omi mõtteid, mis on väga sageli väärtuslikud ja huvipakkuvad, peaks igalüks meist väljendada. Oleme ju kõik käinud koolis ja saad midagi õppinud. Muraalens kohuseks algu meil toetada „Maasoola“ eeskätt teda astes ja levitades. Loodan, et need sõnad ei jää hüüduks häälens kõne, vaid et igalüks teis kirjutab midagi järgmisest „Maasoola“ numbrisse ja teeb seda, et ainult ühisel jõul ja näul suudame midagi seda saata.

„Maasool“

Luigelaul.

Meid uuisid kord kokku laimed,
kandsid luwood pauskavad.
Nagu õnne ma püüdsin kinni,
su käed hellad ja paitavad

Ses polnud ei tormi, ei kuuli,
mis ühte uuis, hällitas meid.
See oli vaid lapselik leule,
emasõpuse argein leid.

Päike naeratas sinaval uõlmele,
ma pisarais ootasin sind.
Kuid kolmandal päeval si polveil,
ma unustin mured kuu lind.

Me armastus õelmeis kaunist
me õmmelale purjetas neil
Kuid luigelaul kajas kaugel,
kui haidust hüüdis eel.

Tuul hulus. Lill huri. Ja varje
langes mullale kervale.
Rist kerkis ning uõrises karje.
Leht libises stermale.

Meil saatus lahutas hüüdid,
me õmmelaim purunes ões.
Kuid rinda jäi rippuma leule
ões tormides, murdas ões.

Loif aurini kuldvas niuis
jo nillutas purpurist leuis
Ila pesin vait, pisarad niuis,
Kui äksik jo tühi mu meel.

Oma maa.

Õaene on see pind, kuhu meid saadud puigutanud, kuid sügavale oleme omaad juured sisse siin ajanud, iga paalõhe, soo ja raba, mülka ja liivaringu sisse on meie tahtmise terasjuur puurinud. Meie isad higeaga on see pind rammutatud, meie isade ja meie põlve urega on ta vabaks haidetud. Kärke jäändu pingutatud loome meie siin oma iseseisvat riiki. Täis eõõmu, julgust, tahtjäändu ja uhkust oma maa ja rahva vastu, teeme seda tööd asruga ja kui seda tarvis, siis karmööga. Rauaa pind jäägu igavesti vabaks ja meie rahva omaks, et rahulikult võiksid elinuda põlvned, kes siin oma tööst väsinud, puhkavad, tema õmeks oleme valmis ohverdama riiki, xst kadus on meie töövil, kuid igavesti jääb peisuma õnnelikuna, vabana, iseseisvana meie isade maa, meie õesti!

L. Põts. (Väljavõte Pseudondi kõnust)

Tõelisuse muinaslugu.

Jäulud! Nagu mingisugune sulatar saajus ja hellus sellest sõnast kajastuks; ei ole kuort ei vana, kes ei saajaks selle mäiste hindamatult väärtust, kes suudaks küllaldaselt hinnata tema kustumatult hülgust.

Täändub, et too tänapäeva rutt, kihutav tempo üle algade luidete on meilte päevade reklamine, taigade müüdudus jälle tunda jäändutähe saajust. Gloriatliku lõpuga vajub nõrk vana-aasta väsinult ajamere. Tema peiesid putakse seerimaa hülgusega, kui ühelgi teisel, jäuluhülgusega matame tolle suureva eduga. Ja läbi jäulumeloodia asteme vastu asjaündinud talveimikul-lus-aastaks.

Sajandid veevad üle eluasfaldi, kuid sajandid üha karminev teras ei suuda hävitada seda, mida jumal on istetanud imbingimälestuse lumastajast. Ja kui saakoni ununuda see, kui ajal aastal tema hällipäeval kogu loodus häiskab ülevaulavas kõõmis, meelitus õmmes tema mälestusens.

Jäulud! Muinaslugu tõeluses. Algu merel või maal, linnas ehk alluis - igal pool lauleakse sellel ääl inimesoo suurt ballaadi eluvast lumest ärganud vesi kesest. See äö on imedi öö. Rahu öö.

E. Veebo.

Moorte sihid.

Meie, kasvanud ja haritud, maa noorpojad, olime oma kodumaa tulevik ning lootus. Meis peitub, peab peituma, see jõud ja tahe, mis võib kodumaa sellisele tasemele, kust tal enam pole kunagi langemist karta. Meile avanduvad suured tööväljad, suured võimalused, kuid me peame neid mõistma õieti kasutada.

Meil on oma kodud, meil on maa, mis ostetud viisade higi ringi haakaga, ja meie võime kasutada, õigemini peame kasutama, sellest iga lafuldest, muutis seda viljaluaks, mitte ainult meie eneste pärast, vaid ka meie rahva ning riigi häda tulevikule pärast.

Mitte ainult must muld poleer, mille võime hoolga tööga vüa arengule ja õitsengule, vaid sama tähtis, vahet ehk tähtsamgi, on keel teine tööpõld, ja nimelt: meie, haritud noored, hüge vaimset valguist kõigjale enestega kaasa! Pihkem teadlikkust, omad kodud ja kogu ümbrus, sest meid onkohustab sellest tulevik. Anatagem huvi selle vastu, mis teeb inimese õitsamaks, arenevaks ja vabaks. Aidakem kaotada häärnähtid ja pange kõigjal löed kõlge, kus see võimalik. Pole sugugi vaja kõrgelennulisi sõnu, vaid tegusid, ukka ja jälle tegusid!

Nü naagu me ei saa kasutada enam soola, mis on kaotanud oma mõju, millel pole enam mingit häärtust, ja mis sellepärast kõrvale heidetakse, samuti on ka liigu meiega, inimestega. Meie ei tohi olla üksikõlised, meie huvid ei pea püüduma vaid meie enda isilliku mina ümber. Mis kasu oleks ühiskonnal üksikõldest ja tuimast inimesest, kellesse välisilm üldse ei näi mõju avaldavat? Paratamatult nihutakse susegune inimene edumist kõrvale ja nü öelda sõlilitakse jalqalka. Kuid meie pole need keda sõlilitakse. Meie olime terred, tugevad ja tahtjõulised, küllaldaste teadmistega noored, kes kõike kasutavad sellis, et lösta meie kodumaa tulevikku.

Meie olime maa sool!

Ulle trumpas.

Motorist, kelle konstaabel on pratanud diin söidü pärast. „Sellega, mis ban söiduõdusest, võiksin täita terve raamatu!“

Konstaabel: „Jah, häma. Ja sellega, mis te ei tea, ma täidan oma raamatid ühe lehekülje.“

Maanri ja E P K L. Seltsi tegevusi.

Kiirus tänapäevas võideldis eluraskustega ilmus sageli
hüki mille inimese on nukk ja kurb. Eluraskusi ja muresid
aitab sageli taluda mahlands nali ja mõõdukas huumor.
Loodan, et meie hulgas ei leidu neid, kes ei pea loogu huu-
morist ja naljast.

Heino Reio. Ringivanem. Saatus narmutatud süguse-
mõistja. Ei toimi kunagi põhimõtet: „kaalutud, kuid liiga kerge
leitud alusat.“

Heldur Asala. Ringivanem. Peab kinni vanasõnast:
„kus uiga näid laita sada lule ja aita.“ Võtab alati osa ringi liik-
lustest, riipajaj, kui lubab seda töö-leinistus ja perekond.

Helmi Kotkar. Maadleb ringi rahandusega ja Madisega,
kuid kiituseks peab ütleva, et teib mõlematega aivaliselt toime.

Eira Heinmet. Teu ja ustav ringiliige kuni abiellu-
miseni.

Ants Kaljaste. Valiti hiljuti juhatusse peuduvaks lülix.
luide eraelus vahetas hülgava priigaadi pääliku univormi
happis lohtsama vastu ja hakkas prof. no talenduse alal
Tallimas.

Ghert Martinson. Põeline isamaa poeg, kes jõudis selge-
sele, et ringis liikmete vanaduse ülemäär on liiga kõrge.
Paistku talle uaid õunepäike algaval uut elutul.

Elmar Moose. Põnapiltuik, kuid kurvastusega pean-
nentima lõrka, et viimane kõvem keilm on aparaadil leravu-
se ära võtnud ja niid meistertab uut liivast, eks näeme,
kas saab parem, kui vana.

Paul Kilgas. Täimerd poheimlane, ni sõnades, kui
tegedis. Issanda luf on imelikud, mida mõõda peame
minema kas, üles või alla.

Helmi Ounapuu üks nooremad ringis, kes raskib
vul õpistega, kuid ei ütle ka ära rismastumast kuhugi
lõkusamasse kohta, kui seda on kaal.

Linda Põdra. Kuna tema elukaht on maal, nis saab t-
da ringis näha nirsama vähe kui päikest põhuseilmaga.
Olgu ehk siis, kui on midagi äige tähtsat, näitaks kas
asi enda kihlus Agaga.

Eduard Haspõllu. Tõine iisralineus, kelle sõidames
ep ole ühtegi kirjast. Ainult lähemas tulevikus räägit-
akse teha revolutsiooni peismehi valitusele. Saaditav
alaks kui emiteeristest asutusega, "Töölaager."

Endla Ilbak. on jõudnud tagasi Tallinnast, kus hakk-
kab looma uusi rotiaareforme lasterinkastes peredes
ja ringis.

Liivalda Suterimäe. Täiesti ajandüürit. kõrgusel sei-
sed perenaine nii ringis, kui kodus. Kirjanduses rõõkusens
on ainult usmikandjad.

Tarmo Ebre. Ühest külge on kadunud ka ringist
hõõrini muusika nagu tina tükki.

Elmar Tulp. Tõrvaõigusline keitspõlvimees, kes nii
ühte on kasvunud pilli ja kõvera plibuga, it dahest
kanna ainult unustab intelligentsi lükkel, teju puudumisel.

Aleksander Ränk. Loana mulli karmelt vanemuine,
laulmisi tahav sulle helistada. jääb vaid saavida
äärmis ja edu tulevikus.

Linda Fischer. Väga temperamentne ja tiäkas lüt-
arlap. Viimase ajal on peudunud vprastidelt
kõrvalt põhjustel. alaks uuel varajane ringist
sulle jääda, kuna Arno ei ole kes ajas velpäris kindel.

Härra Loosmann. läbi ja läbi eistimees, keegi on
noorapärane nimi. Seltsis kõnne laikus, aga kinnat-
leps pole mitte. Võibolla, ehk taab laika, jääleuva?

Em

Peudmata ajaks aherolatud liikmeid:

Ghust Martinsoni, Helmi Kotsari, Valde

Romulust, Linda Põderit ja Ago Riismat.

Mälstarad ja tumerad kaasa otte jäud-
nud ja mahajääjad.

Tüübid.

Õnneksaim mees on besti pees
Maksimist Paul Keres.
Meile, kuid ei loe see,
Meil sel kohal Benno Me.

Päitsamus ta igal kanti,
Veab keldruvile lanti.
Pantsid, nägib, ja lüü kára,
Näol õnnis narmisära.

Linjanduse mees ta ka,
Võrkid värsse kauluga.
Dullarnenib rahva us
Lihtsast ülijarabi mees.
Koopis ise material,
Süüs just kui õlmaal,
Demonstreerib end süin mees:
õdgar Liigand Tüü us.

Dem - juus ta läbi, läbi,
Näite, kummet ise hõbi.
Põnnand mütsi üle pea-
bõls ta seda ise ka.

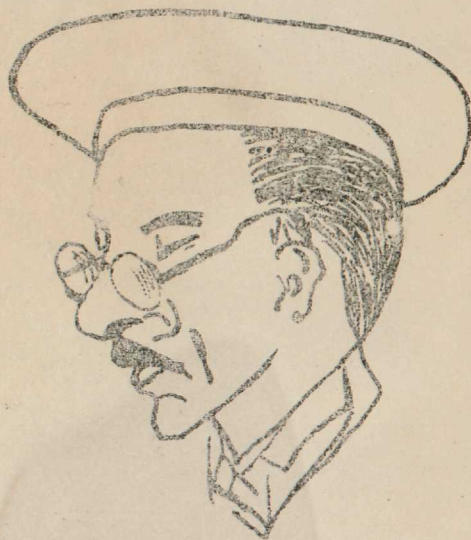
bralus kogub raha,
Best et kausa ta ei taha
Põssmehe põlve pidada.
Õnne, edu soovin ma!

Kipub peale kange nuti,
Lüü kui blinar õnnast jutt.
Oli tantsu peale kahva,
Ajas marru kogu rahva.

Pegid kööd ja tegi vempse,
Sõasugu nahjalõmpe.
Kõnqis kompjanti, draamat,
Oli kerdust bõls kui raamat:

Võitis nende, luuamemis,
Kuupaistel ta paatsuris.
Lüü äkki kadus ta:
Rahve olgu temaga!

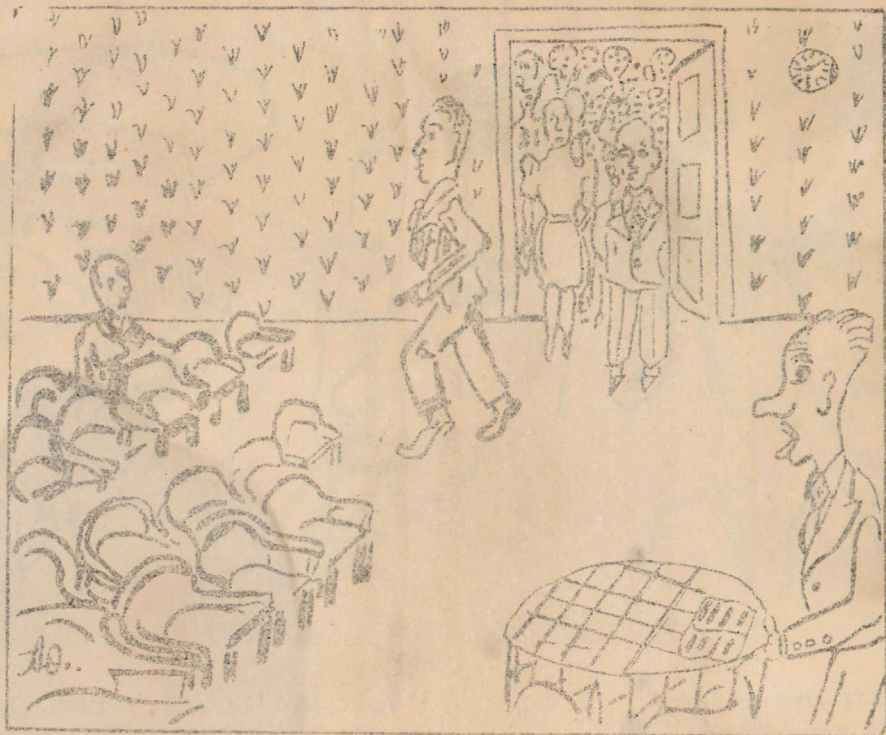

Kasb noasast mõni sent,
kohal nehv ei ole ent
Albert Jes ja kompani
Puistavad siis liimsaste.
Ei ta pra uhkens end
Meide ta on rahva ühend.
Räägib igaühiga,
Kas või esimehiga.
Eri harastisena ta
kaupleb hapuprimaga.
Sellepärast ta ei saa
Meid niitki külasta.
Kõrgesuurim võrukael
Kindlasti on seeni maal.
Veab siidi nii mis paugub,
Kohutavalt vastu haugub.
Tal on sõnu, tal on kaht,
Tal on alles naljameelt.
Vaidle kas või kümme kuud -
Kinni ei saa tema suud.

Naisi kiub, narmub naab,
Kuri kogemus - kesteab ?!
Lähed äga tantsuns laksti,
Prab ta naiste prabi johti.
Ja üks logard on meie ka,
Nimelt, Madis nimiga.
Kaugest maailma olen käinud
Sõdlast meest veel palu näinud.
Konnab vante, tohoh ime!
Apteid minnal, nage pime.
Mõngid naisi-foksiga
Võorteringi magama.
Kui on tõbus, mõngid panti.
Nalja teib ta iga kahti.
Äga elus, tigelekus,
Eks ta kui ütlearkes.
Ringi naas ja ringi vana,
Ära samind liiga mana.
Kui sind mõni sõna paas,
Tabab, mida maaga tõnu.

ger-on.

Referaat: lõpetus algab elav osavõtt ringis.

Ettevõtte võrgu ja tehnikat püüdi paljume
 lahusei vahendada, sest vähesel ajal võeti ei
 olnud piisavalt tähtsaks viimistleda.

Ilmub ette kaastööd aruani puudunud kogu-
 talase järgnevas numbris.

Loobume erugilist ja huvitavaid kaastööd,
 uuel aastal.

Röömsaid jõule soovib. Maasool

Ilmub laudoluse jõule.

Toimetanud: Lyyanõluse.
 Toimetaja.

pd